

ชื่อเรื่อง	การใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายจงจิตร ปิ่นแก้ว
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์กะทัศน์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์คือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะของเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 2) ลักษณะและรูปแบบการใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกินที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในหมู่บ้านภูดิน ตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 133 ราย และนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรเกือบสามในสี่เป็นเพศชาย มีสภาพเป็นหัวหน้าครอบครัว อายุเฉลี่ย 56.10 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 3 คน ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดใช้แรงงานในครอบครัวเป็นหลักในการทำการเกษตร มีรายได้รวมเฉลี่ย 48,279.70 บาทต่อปี โดยมียาได้จากการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเฉลี่ย 23,734.59 บาทต่อปี มีรายได้จากนอกภาคเกษตรกรรมเฉลี่ย 30,797.17 บาทต่อปี มีการถือครองที่ดินเป็น ส.ป.ก. เฉลี่ย 6.56 ไร่ ใช้เงินทุนของตนเองในการทำการเกษตร มีประสบการณ์ในการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 25 ปี เข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 2.38 ครั้งต่อปี มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทางการเกษตร จำนวน 1 ครั้งต่อปี เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ กลุ่มฌาปนกิจ และกลุ่มเกษตรกร และเปิดรับแหล่งการเรียนรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากสื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุ

เกษตรกรเกือบสามในสี่ใช้ประโยชน์ในที่ดินของ ส.ป.ก. 4-01 โดยการทำกินเอง ประกอบกิจกรรมทางการเกษตรจำนวน 1 กิจกรรม มีรูปแบบการดำเนินการในที่ดินที่ได้รับจาก ส.ป.ก. โดยทำกิจกรรมปลูกพืชเพียงอย่างเดียวซึ่งมากกว่าสามในสี่ทำการปลูกกล้วย เลี้ยงสัตว์เพียง

อย่างเดียวโดยทำการเลี้ยงปลา ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลที่ทำกิจกรรมปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ทั้งหมดทำการปลูกลำไย และทำการปลูกข้าวร่วมกับการเลี้ยงปลา

ด้านประเภทของกิจกรรมการเกษตรที่ดำเนินการในที่ดินที่ได้รับจาก ส.ป.ก. เกษตรกรมีพื้นที่ในการทำนาเฉลี่ย 4.59 ไร่ ส่วนใหญ่จะทำนาปี และทำนาปรัง มีพื้นที่การปลูกพืชผักเฉลี่ย 1.65 ไร่ โดยทำการปลูกถั่วฝักยาวมากที่สุด มีพื้นที่การปลูกพืชไร่เฉลี่ย 3.50 ไร่ โดยทำการปลูกข้าวโพด และยาสูบ มีพื้นที่การปลูกไม้ผลเฉลี่ย 5.53 ไร่ โดยส่วนใหญ่ปลูกลำไย รองลงมาคือ ปลูกมะม่วง สำหรับการเลี้ยงสัตว์นั้นผู้ให้ข้อมูลมีพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาจำนวน 1 และ 2 ไร่ โดยเลี้ยงปลาหลายชนิดรวมกันในบ่อ มีการเลี้ยงไก่เนื้อ มีลักษณะการเลี้ยงแบบปล่อยให้หากินเอง และมูลสัตว์ที่ได้จากการเลี้ยงจะนำไปเป็นปุ๋ยในฟาร์ม มีการเลี้ยงสุกร จำนวน 50, 75 และ 100 ตัว มีการเลี้ยงโค กระบือ จำนวน 20 และ 26 ตัว โดยมีลักษณะการเลี้ยงแบบเลี้ยงในโรงเรือน/คอก และมูลสัตว์ที่ได้จากการเลี้ยงจะขาย

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน พบว่า มีปัญหาที่สำคัญได้แก่ สภาพดินเป็นดินปนกับก้อนหินบางส่วนไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ พื้นที่อยู่ไกลจากแหล่งน้ำ น้ำมีไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้ตลอด และเงินทุนไม่เพียงพอต้องกู้เงินนอกระบบ และผู้ให้ข้อมูลมีข้อเสนอแนะว่าควรมีการให้ความรู้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ มีการจัดหาแหล่งน้ำหรือมีการจัดการเกี่ยวกับชลประทานในพื้นที่ มีการฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรผสมผสานหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อให้สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี และควรมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการปล่อยสินเชื่อให้กับเกษตรกรที่ได้รับที่ดินเพื่อใช้เป็นทุนในการทำการเกษตร

Title	The Exploitation of Allocated Land by Agricultural Land Reform Office at Maehorphra Sub-District, Maetaeng District, Chiang Mai
Author	Mr. Jongjit Pinkaew
Degree of	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Phahol Sakkatat

ABSTRACT

The objectives of this study were to find out: 1) socio-economic characteristics of farmers obtaining allocated land from the Agricultural Land Reform Office; 2) form of allocated land exploitation for agriculture; and 3) problems encountered in allocated land exploitation for agriculture in Maehorphra sub-district, Maetaeng district, Chiang Mai province. Data collection was done by using interview schedules administered with 133 farmers obtaining allocated land and living at Phudin village, Maehorphra sub-district, Maetaeng district, Chiang Mai province. Obtained data were analyzed by using the Statistical Package.

Results of the study revealed that almost three –fourths of the respondents were male, breadwinners, 56.10 years old on average, married, and elementary school graduates. They had three family members on average and these people were household workforce. It was found that their average annual income was 48,279.70 baht in which part of this income (23,734.59 baht) was generated from agricultural sector. They had their own land for agricultural occupation of 6.56 rai and they used their own capital for farming. The respondents had agricultural experience for 25 years on average. They attended training for 2.38 times a years and contacted agricultural staff once a year. It was also found that they were members of the following groups: occupation, funeral ceremony, and farmer. They perceived information sources through television and radio.

Almost three-fourths of the respondents exploited the allocated land by mono-cropping. More than three-fourths of them did longan orcharding and fish rearing. It was found that the respondents had rice field for 4.59 on average. Most of them grew rice twice a year and they had a land area of 1.65 rai for vegetable growing. They grew string bean most. They had a

land area of 3.50 rai for crop farming particularly maize and tobacco. They had a land area of 5.33 rai for fruit tree orcharding and they grew longan and mango most. They had 1-2 fish ponds and each pond had many kinds of fish. They reared meat-type chickens by letting them look for food by themselves. Animal manure were used as organic fertilizer in the farm. They reared pigs about 50, 75 and 90 heads, cattle about 20 and 26 heads and its manure were sold.

For problems encountered, it was found that the allocated land was full of stones and flints and it was far away from water sources. Besides, the respondents did not have enough capital and they had to get a loan with high interest. The respondents suggested that concerned agencies should extend knowledge on integrated farming for them. Also, it should have coordination with other agencies such as the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives for the provision of loan.